

medre elvágja, így elképzelhető, hogy a lelőhely a mesterséges meder Ny-i partjára is áthúzódik, és esetleg összefügg a bikadombi lelőhellyel.

CSENGERI PIROSKA

240. Torony-Ondód, Kossuth Lajos utca (KÖH 80641)

(Vas megye) R, Kö

Torony község ondódi falurészén, a Kossuth Lajos utca kanyarjában található a lelőhely (hrs. 340, 341/6-5). Az Arany-patak jobb oldalán, a vízfolyás szintjétől erőteljesen, csaknem 20 m-re kiemelkedő platószerű rész szélén. Korábban ezen a területen homokbánya lehetett,⁶⁰ ennek gödre az EOVS térképen is látszik. Ettől a területtől D-re indul a temető felé vezető út. Egy itt álló épület elbontása után tereprendezést végeztek, így kerültek felszínre a jelenségek. Lakossági bejelentés alapján, helyszíni szemle után rögzítettük a lelőhelyet. A megfigyelhető felület alig 300 m². Körülötte betonozott út, vízelvezető árok és beépített telkek találhatóak. A lelőhely valószínűleg érinti a környező telkeket is, de a beépítettség miatt ezek vizsgálata jelenleg nem lehetséges. A lelőhely kiterjedését nem lehet megállapítani. A területen további földmunkát nem folytatnak, így csupán egy néhány napos mentő feltárással volt módunk.

A helyszín É-i végében egy hosszúkás, K–Ny-i irányú, több mint 12 m hosszú objektumot figyeltünk meg, melynek É-i felét egy vízelvezető árok bolygatta. Az 1. objektum átlag mélysége 105 cm, Ny-i felében egyöntetű, fekete humuszos, kissé paticosos betöltés van, alja szinte egyenes, csak egy kisebb, de bizonytalan eredetű, függőleges falú cölöplyuk került elő. Az objektum K-i felében legfelül van egy fekete humuszos réteg, alatta egy sötétebb, fekete humuszos, paticosos réteg, sok leletanyaggal. Az objektum közepén, középkori beásást bontottunk ki. Csigavonal díszes kerámia, vastárgyak töredékei (sarkantyú), viszonylag sok kötődék került elő. A betöltése kissé lazább, faszenebb, feketébb, mint az őskori gödöré. Az objektum K-i felében több kisebb-nagyobb beásást figyeltünk meg. A K-i végének betöltése igen fekete, nagyon sok paticosos törmelék van benne, már a jelentkezés szintjén is elkülönült, jóval mélyebb, mint az objektum többi része (idő hiányában nem bontottuk ki az alját). Innen több késő rézkori töredék került elő, középső rézkori töredékekkel együtt.

A leletanyag nagy része kerámia, sok az apró kavicsos soványítású, van néhány sötétbarna, törésfelületén sötétszürke, homokkal soványított, jól kidolgozott anyagú, vékonyabb falú töredék is (tál, merice). Az edénytöredékek mellett orsógom-bok és köszkők is előkerültek.

A peremek között van néhány egyenesen levágott, de elvékonyodó, lekerekített is. A perem alatt lapos ujjbenyomkodással tagolt borda. Néhány, a Balaton-Lasinjára emlékeztető éles hastöredék is megtalálható a profilok között. Van néhány durvított felületű, bevonatos, nagyon kavicsos töredék is. A fülék változatosak, félköríves bütyökfűl, szalagfűl, gömb alakú kis bütyök, vízszintes, tömör fűl, rövid szalagfűl, perem alatt a válon elhelyezkedő alagútűl, de peremből induló is van. Karcolással, beböködéssel díszített darabok. Az objektum Ny-i feléből tűzdelt barázdás töredék is előkerült.

A terület Ny-i szélén egy mesterséges rézsűben jelentkezett egy újabb objektum betöltése. Az egyharmadánál határozott, szinte függőleges sárga agyagos rész figyelhető meg, ezért a D-i felét 2., az É-i felét 3. számmal jelöltük, de a bontás során kiderült, hogy egy objektum. Alja csaknem vízszintes, oldala meneteles. A metszet alapján 660 cm hosszú, kb. 90–100 cm mély lehet.

A leletanyag nagy része kerámia, sötétszürke és sötétbarna, homokkal soványított, kihajló peremű bikónikus tálak, fazéktöredék, kettős tagolt bordadísszal a perem alatt, egyéb kerámia-töredékek. Itt is került elő tűzdelt barázdás töredék.

A leletanyag igen változatos, további kutatásra lenne szükség a pontos korhatározáshoz. A leletanyag alapján már a kora rézkortól (Kr. e. 5. évezred vége) megtelepülhettek itt emberek, az anyag nagy része azonban a középső és a késő rézkorra tehető (Kr. e. 4000–3300). A területet a 13. század végén is bolygatták. A település kiterjedése a beépítettség miatt nem megállapítható, de feltételezhető, hogy minden irányban folytatódik.

Munkatársak: Derdák Ferenc geodéta, Kőszegi Ádám régésztechnikus.

FARKAS CSILLA

241. Uraiújfalu, Bábolnai Tsz.

(KÖH 67205)

(Vas megye) Ő, Kk, Kú

2012 márciusában terepbejárást végeztünk Uraiújfalu határában, az M86 gyorsforgalmi út tervezett nyomvonalán.

A nyilvántartásban szereplő őskori lelőhely Uraiújfalu külterületének É-i részén, Vasegerszeg és Vámoscsalád határa közelében, a Bábolnai Tsz-től ÉNy-ra található. A terület DK-i része egy alacsony domb, melyet DK-ról egy mély fekvésű, bozótos-fás terület határol. A lelőhely ezen a platón és a tőle É-ra lévő alacsonyabb fekvésű részen helyezkedik el.

A kis kiterjedésű (125×90 m) lelőhelyen, a repcében, mindössze egy radiolarit magkő töredékét és két 15–17. századi kerámatöredéket találtunk. A nyomvonal D-i szélé csak érinti a lelőhelyet, aminek a centruma attól nyugatabbra helyezkedik el.

HORNOK PÉTER

242. Uraiújfalu, Dékán-tag

(KÖH 80833)

(Vas megye) Ő, Kk, Kú

A Vámoscsalád–Uraiújfalu közötti önkormányzati út és a közigazgatási határ közti szegletben, a Bábolnai Tsz-majortól É-ra, egy ÉK–DNy-i irányú, alacsonyabb dombvonulaton egy eddig ismeretlen lelőhelyet találtunk. Az ÉK–DNy-i irányban húzódó lelőhely kiterjedése 180×35 m volt. A repcében néhány, apró kavicsal soványított, jellegtelen őskori és néhány 16–17. századi kerámatöredéket találtunk. A leletek egyenesen helyezkedtek el a lelőhely egész területén.

HORNOK PÉTER

Uraiújfalu, Nagy-Remisz

(KÖH 80831)

(Vas megye) Á, Kö

A lelőhelyen 2012-ben és 2014-ben végzett kutatásokat összefoglalóan lásd a 2014. év jelentései között.

60 Balogh Lajos és Végh József szerk.: Vas megye földrajzi nevei. Szombathely, 1982. 116., 33/39. alapján.